

Ejendoms Salgspris, om der udskrives 1 000 Kr. i Skat af en Ejendom, beregnet efter Jord og Bygninger, eller der udskrives de samme 1 000 Kr., kun beregnet efter Jordværdi. Jeg ser ikke, det gør nogen Forskel i den samlede Ejendoms Handelsværdi.

Det er maaske derimod nok rigtigt — det er ogsaa min Opfattelse —, at Jorden bliver billigere, naar man lægger Skatten paa den, i Stedet for som nu baade paa den og paa Bygningerne. Men er det da til nogen Skade for Samfundet? Jeg vil endda sige, at selv om den Frygt var rigtig, at det samlede Brug blev billigere, naar vi gik fra Ejendomsskylden over til en Grundskyld, var der ingen Skade sket for Samfundet. Den Gaardejer f. Eks., der ejer et Landbrug, som han ønsker at beholde, ham er det ligegyldigt, om Landbruget er nogle Tusinde Kroner mere eller mindre værd; er det mere værd, saa er den eneste Virkning, han føler deraf, den, at han skal betale mere i Formueskat til Staten. Og den Landmand, der vil sælge, men købe igen, ham er det ogsaa ligegyldigt, til hvilken Værdi hans Gaard staar. De eneste, der har Fordel, er de enkelte, der vil sælge, men ikke købe. Disse Landmænd indrømmer jeg har en Fordel, hvis deres Jord og Bygninger er meget værd, saaledes at de kan faa en større Sum at trække sig tilbage med og leve af Resten af deres Liv. Men overfor den Interesse, som kun disse enkelte har, staar saa den opvoksende Ungdoms Interesse, og jeg ser virkelig ikke, hvorledes Ungdommen skal komme i Besiddelse af Jord, hvis Ejendommene bliver dyrere og dyrere. Jeg ser ikke, hvorledes den Gaardejer, der har flere Børn, kan blive i Stand til at se sine Efterkommere leve videre paa den danske Jord. Nej, selv om den Paa-stand er rigtig, at Jorden bliver billigere, vil jeg hævde, at det er ingen Skade til for det danske Samfund, tværtimod.

Dernæst vil jeg sige til alle, der kritiserer Grundskyldsprincippet stærkt, hvad enten det nu er paa Grund af Misforstaaelse, eller fordi de gerne vil sikre sig en Særinteresse, at de maa ikke glemme, at Grundskylden er tænkt som Afløsning af den nuværende Ejendomsskyld, som efter min Mening er den mest uretfærdige Skat, der overhovedet findes. Hvorledes virker f. Eks. den nuværende Ejendomsskyld overfor den Mand, der bygger en gammel Rønne om? Samfundet faar en ny, god Ejendom, Haandværkerne faar noget at fortjene, alle er sikkert enige om, at det, der sker, naar

en gammel, faldefærdig Rønne bliver nedrevet og ombygget, er et Samfundsgode. Men hvordan virker Skatten for vedkommende? Ja, den virker saaledes, at den Dag Ombygningen er færdig, kommer Vurderingsmændene med Regningen: vedkommende skal betale meget mere i Form af Ejendomsskyld, i Form af Skat paa fast Ejendom, skønt det er ham selv alene, der skal betale, hvad det har kostet at øge dens Værdi. Og hvordan virker Skatten for den, der dyrker sin Jord godt, faar den i høj Kultur? Den virker akkurat paa samme Maade: hans Ejendom stiger i Værdi, han bliver straffet. Det ærede Medlem Hr. Fibiger sagde i Gaar, at det var ogsaa rigtigt, at den, der var dygtig, den, der holdt sine Bygninger i god Orden og sin Jord i høj Kultur, skulde betale mere Skat end den daarlige Landmand. Ja, det er rigtigt, han skal betale mere i Skat, men det kommer han ogsaa til, selv om han ikke bliver straffet gennem en højere Ejendomsskyld. Han skal nok blive fundet gennem Indkomstskatten, hvis han er dygtig. Men det, som jeg er imod, er netop det, at den, der er dygtig, ikke alene skal betale højere Indkomstskat, men ogsaa straffes igennem højere Grundskatter.

Og ser vi paa, hvorledes disse to Skatteprincipper: Ejendomsskyld og Grundskyld, virker overfor den, der har en maaske lille Parcel beliggende udenfor en stor By, og som derpaa bygger sig et Beboelseshus til sig selv, eventuelt med en Lejlighed, der kan bortlejes, saa vil vi se, at Ejendomsskylden virker saaledes, at naar den vedkommende har opført et saadant Hus paa sit lille Grundstykke, skal han betale en høj Ejendomsskyld baade til Amt og Kommune, ikke alene af Grunden, men ogsaa af det Hus, han har bygget. Efter Grundskyldsprincippet skal den vedkommende derimod kun svare Grundskyld, der skal ikke betales forhøjede Afgifter, fordi han har bygget sig et Hus. Det forekommer mig ogsaa at være ganske urimeligt, at den vedkommende skulde betale højere Afgifter, svare større Skatter, fordi han har opført et Hus til sig selv, eventuelt til andre, paa et saadant Grundstykke. Samfundet er ham jo tværtimod Tak skyldigt, naar vi er i en Periode, hvor der er Bolignød, hvor det er nødvendigt at ofre Millioner efter Millioner fra det offentlige Side for at skaffe Samfundet de nødvendige Boliger. De to Skattesystemer virker saadan overfor den, der bygger, at efter Grundskylden skal han kun betale af Jordens Værdi, men efter Ejen-